

De afgeschafte belastingen

André Desmidt

De fietsplaten

Reeds in 1893 startte men in België met een taks op de rijwielen. Deze rijksbelasting werd provinciaal geregeld en bestond er in dat men tegen betaling een genummerde fietsnummerplaat kreeg mét een betalingsbewijs. Deze nummerplaat moest dan aan het voorwiel bevestigd worden.

De fietsnummerplaat verschilde per provincie en kreeg elk jaar een ander kleurtje. Het metalen plaatje werd ook voorzien van een uniek nummer.

Bij verlies of diefstal kon men zo de eigen fiets terugvinden.

Nu zorgt de lokale politie (of preventiedienst) voor het graveren van een nummer op de fiets zodat elke fiets over een specifiek identificatienummer beschikt.

Eén maal per jaar moest men zich aanbieden bij de rijksdienst der belastingen voor de aanschaf van een fiets nummerplaat.

Een tijdlang zaten de rijksbelastingen op het tweede verdiep in het stadhuis van Heist. Later verhuisden ze naar de Majoor Vandammestraat in Knokke. En daarom werden er in het voorjaar speciale zitdagen gehouden in Heist voor de aanschaf van fietsnummerplaten. De ambtenaren zaten in de raadzaal en in de hall stond het vol mensen. Want iedereen wilde een "villoplak".

In West-Vlaanderen werd in 1989 die belasting afgeschaft.

De identificatie van de fiets met zo'n plaatje was natuurlijk niet ideaal want het kon gemakkelijk afgevezen worden en vervangen door een ander.

Maar de meeste fietsdiefstallen gebeurden vroeger occasioneel voor een eenmalige verplaatsing en dan liet men de fiets argeloos achter waardoor die kon herkend worden en aan de rechtmatige eigenaars kon terug bezorgd worden. Nu zijn het meer professionelen die dure fietsen stelen met het oog op verdere verkoop of uitvoer naar het buitenland.

De radio- en televisietaks

Kwam er iets nieuws op de markt dan was de Belgische Staat er als de kippen bij om er een belasting op de heffen. Zo ook met de radio's en later de televisies.

Wie in het bezit was van een radio moest daarvoor een taks betalen. Voor alle vaste radio' in huis moest men maar één keer betalen.

Een autoradio werd afzonderlijk belast en bij de opkomst van de draagbare radio's (de portatiefs) besloot men dan ook die toestellen afzonderlijk belast moesten worden. Wanneer de politie of de rijswacht

of de douane controle uitoefenden op de auto's dan moest men ter plekke kunnen bewijzen dat men de taks voor de autoradio had betaald. Het bewijs moest aanwezig zijn in de wagen.

Officieel heette die taks het Kijk- en Luistergeld en had als bedoeling de financiering van de openbare omroep.

In het Vlaamse Gewest werd die belasting, onder impuls van Steve Stevaert, op 0 gezet. Dit in tegenstelling tot de rest van België. In Wallonië zou men die belasting afschaffen in 2018.

De controle was zeer omslachtig en men kwam tot de vaststelling dat de administratie en de inning van die belasting finaal meer kostte dan wat ze opbracht. De rekening was rap

gemaakt. Meteen kon men ook het begrip "zwartkijken" schrappen.

Veel kustgemeenten hadden een reglement waarbij het verboden was om muziek te maken op het strand. Jonge mensen vonden het leuk om een radio mee te nemen en muziek te laten spelen wat als storend ervaren werd door andere zonnebaders. Nu met de strandbars is het strand soms meer een dancing dan een rustplaats en overstijgen de decibels van de muziek het geruis van de branding.

De belasting op de honden

Reeds in de Middeleeuwen bestond er een belasting op de honden omdat deze dieren drager waren van hondsdoelheid en ook gebruikt werden als werktuig (trekken van de hondenkar bv).

De hondentaks belastte het bezit van één of meerdere honden. De registratie gebeurde op basis van vaststellingen door de overheid en later op basis van vrijwillige aangifte.

Als bewijs van betaling van de belasting kreeg men een kenteken en later een medaille en dat moest de hond dragen wanneer die op de open bare weg kwam. Het was een vorm van identificatie.

Omdat het houden van een hond ook een sociaal gegeven was en omdat slechts heel weinig mensen nog de moeite deden om aangifte te doen en te betalen werd die belasting afgevoerd. In bepaalde gevallen was het een cumul van rijksbelasting, provinciale en gemeentelijke belasting.

Tegenwoordig is men verplicht van de honden te chippen en via deze registratie kan men steeds het huisdier identificeren. Dit is belangrijk bij ongevallen maar ook bij verwaarlozing of wanneer men het huisdier verlaten aantreft langs de openbare weg. Van hondentaks is er geen sprake meer.

Gelet op de vele hondenpoep die achtergelaten wordt is er bij sommigen de roep om die taks terug in te voeren. Maar daarmee zou men natuurlijk ook de plichtsbewuste baasjes straffen die gewapend met een hondenpoepzakje hun verantwoordelijkheid nemen. Door het wegwerpen van die zakjes in de riolering zijn er nu wel meer verstoppingen...

De verblijfstaks

Na de oorlog zijn heel wat Heistenaars beter geworden dank zij het toerisme. Meer bepaald in de jaren vijftig en zestig door het verhuren van een appartementje.

Het was gebruikelijk dat de mensen in juli en augustus (en later ook in mei, juni en september) de slaapkamers van de kinderen herinrichtten en er een bescheiden appartementje van maakten. Voor die periode sliepen de kinderen dan op zolder, in de kelder of in minder geschikte ruimte die als tijdelijke slaapkamer werd ingericht.

Men maakte de beschikbaarheid van een appartement kenbaar door een affiche aan de venster op te hangen: Appartement te huur – Appartement à louer.

Elk weekend bleef men thuis wachtend op de “vreemdelingen” die op zoek waren naar een geschikt (en goedkoop) verblijf voor de zomerperiode. Het appartement was een leuk alternatief voor de dure hotelkamer.

Bij voorkeur wilde men verhuren voor een volle maand. Indien dat niet lukte per 14 dagen maar dan riskeerde men wel met de eerste helft van juli of de tweede helft van augustus onbezet bleef en dus had men minder ontvangsten.

Op het verhuren van slaapkamers (of een appartement) moest men een belasting betalen. De in de volksmond gekende *taxe de séjours*.

Een beambte van de gemeente deed elke dag zijn ronde en controleerde ter plekke de bezetting van de kamers. De eigenaars durfden wel al eens beweren dat er niet verhuurd werd terwijl dat wel het geval was.

Die verblijfstaks per slaapkamer werd ook verrekend aan de huurder. Sommigen maakten daar een winstgevende transactie van en rekenden in totaal méér aan dan het bedrag dat ze aan de gemeente moesten betalen. Iedereen was tegen die taks maar... voor sommigen bracht het op.

Omdat de controle zeer omslagtig was en de opbrengst beperkt werd die taks afgeschaft en vervangen door een belasting op de tweede verblijven. Elke woongelegenheden waar er op 1 januari niemand staat ingeschreven (gedomicilieerd) ontvangt automatisch een aanslagbiljet op jaarbasis. De procedure is simpel en het bedrag veel hoger.